

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ТА ЛІНГВОПРАГМАТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ МОВНИХ ОДИНИЦЬ

ARTYUKH V.M.

(Poltava University of Economics and Trade)

LEXICO-SEMANTIC CHARACTERISTICS OF VERB-OBJECT WORD- COMBINATIONS OF THE ENGLISH ECONOMIC TERMINOLOGICAL SYSTEM

This article considers the peculiarities of verb-object word-combinations as terminological units. Special subject units under analysis are classified according to their lexico-semantic properties. It is shown that terminological notion is conditioned by the lexico-semantic characteristics of word-combination constituents.

Key words: verb-object word-combinations, functional approach, lexico-semantic characteristics, model, micromodel.

Артюх В. М. Лексико-семантична характеристика дієслівних об'єктних словосполучень англomовної термінологічної системи. У статті розглядаються термінологічні дієслівні об'єктні словосполучення. Аналізовані одиниці класифіковані за лексико-семантичними ознаками. Продемонстровано, що термінологічне поняття обумовлене лексико-семантичною характеристикою конститuentів словосполучення.

Ключові слова: дієслівні об'єктні словосполучення, функціональний підхід, лексико-семантична характеристика, модель, мікромодель.

Артюх В. М. Лексико-семантическая характеристика глагольных объектных словосочетаний англоязычной экономической терминосистемы. В статье рассматриваются терминологические глагольные объектные словосочетания. Анализируемые единицы классифицированы в соответствии с лексико-семантическими свойствами. Показано, что терминологическое понятие обусловлено лексико-семантической характеристикой конститuentов словосочетания.

Ключевые слова: глагольные объектные словосочетания, функциональный подход, лексико-семантическая характеристика, модель, микромодель.

The explosive development of the world economic processes such as globalization, internationalization, integration of world labour forces, exchange of know-how and expertise has imprinted on the terminological system of economics that serves the needs of experts and theorists. Present-day economic terminological system reflects spring of the new terms and falling into oblivion of the others. This has resulted in the increased interest of many linguists and terminologists in terminological units. Their scholarly endeavors are devoted to the lexical, syntactical, pragmatic, cognitive and other aspects of the economic terminology [Грицьків 1998, С. 51-57; Житнікова 2002, С. 112-114; Іщенко 2000, С. 157-161; Олійник 2005, С. 98-101; Покровская 1991, С. 103-111; Черненко 2005, С. 337-340].

The in-depth analysis of current works reveals study of terms which by their morphological class are nouns, verbs and adjectives that can serve as constituents of word-combinations. As for terminological verb-object word-combinations their research has not been done as such. Therefore it is necessary to study their multifold nature as terminological units. The purpose of this paper is to describe certain lexico-semantic properties of verb-object word-combinations as special subject units of the English economic terminological system.

In order to understand their nature, scope, boundaries, and linkages, it is necessary to take an adequate approach to the study of terms. Traditionally, there are two approaches to the investigation of terms. First is the functional one whereby terms are considered to be borrowed from the natural language to become special subject units. The illustrious founder and proponent of this approach is G.O.Vynokur.

Second is the normative introduced by D.S.Lotte whereby terms are viewed as special words in a particular function. According to this approach, terms are identified within the criteria of definition, accuracy, optimum length, fixed notion, stylistic neutrality, system character, absence of synonyms, antonyms, homonyms, etc. However, the empirical data show that some of these requirements are hardly achievable. The dichotomy of approaches in the academic circles sets a dilemma before the researcher of terminology as to which of them to follow. And the review of works shows that the researchers side with either of them.

In our research we adhere to the functional approach and study verb-object word-combinations on the pretext and text levels where their functional nature can be revealed. On the pretext level we have analyzed the structure and semantics of the kernel component – verb, and found out that there are constituted by five word-building types: root (*to merge* – „зливати (компанії)“, *to boost* – „підвищувати“), prefixed (*to prepay* – „сплачувати наперед“), suffixed (*to diversify* – „диверсифікувати“, *to capitalize* – „капіталізувати“), converted (*to book* – „робити проводку у бухгалтерській книзі“, *to streamline* – „раціоналізувати (промисловість)“) and reverse (*to execute* – „виконувати“). All in all we have analyzed 532 verbs of the Romanic and Germanic origin that serve as a basis for 2619 object word-combinations within 6 models and 11 micromodels.

Table 1. Models and micromodels of verb-object word-combinations

Type of model / micromodel

Examples

Quantity

M1:SV+SN	<i>to have an overdraft</i> – „мати право виконати овердрафт“	2137
MM1.1:SV+SN+SN	<i>to cut production costs</i> – „знижувати собівартість продукції“	84
MM1.2: SV+SN+SN+SN	<i>to change the company's governance structure</i> – „змінити структуру управління компанією“	5
M2: SV+SA+SN	<i>to reduce the buying power</i> — „знижити купівельну спроможність“	88
MM2.1: SV+SA+SA+SN	<i>to avoid domestic regulatory complications</i> – „уникати внутрішніх регуляторних ускладнень“	5
MM2.2: SV+SA+SN+SN	<i>to reduce the official discount rate</i> – „знижати офіційну облікову ставку“	7
M3: SV+conj+SV+SN	<i>to offer and bid prices</i> – „пропонувати та правити ціни“	5
MM3.1: SV+conj+SV+SN+SN	<i>to raise and lower interest rates</i> – „підвищувати та знижувати відсоткові ставки“	2
MM3.2: SV+conj+SV+SA+SN	<i>to find and retain qualified employees</i> – „відшукувати та зберігати кваліфікованих робітників“	4
M4: SV+SN+prep+SN	<i>to advance the rate of discount</i> – „підвищувати облікову ставку“	57
MM4.1: SV+SN+prep+SA+SN	<i>to decrease the exploitation of natural resources</i> – „зменшити експлуатацію природних ресурсів“	1
MM4.2: SV+SN+prep+SN+SN	<i>to increase balance of payments deficits</i> – „збільшити дефіцит платіжного балансу“	9
MM4.3: SV+SA+SN+prep+SN	<i>to have a wide range of goods</i> – „мати широкий асортимент товару“	7
M5: SV+SN+conj+SN	<i>to reconcile supply and demand</i> – „привести у відповідність попит та пропозицію“	6
M6: SV+pp+SN	<i>to build up inventories</i> – амер. “створювати товарно-матеріальні запаси“	192
MM6.1: SV+pp+SN+SN	<i>to draw up a balance sheet</i> – „скласти балансовий звіт“	4
MM6.2: SV+pp+SA+SN	<i>to make up an average statement</i> – „скласти диспашу“	6

Prefixed verbs of the Romanic origin and root verbs of the Germanic origin prevail over the others. It is likely that this is due to the two factors – simplicity of the structure of the Germanic root verbs and more abstract level of meaning of the Romanic prefixed verbs. In general verbs of the Romanic origin prevail over the Germanic ones in the studied corpus which must be due to the fact noted by D.Crystal ‘English is in fact far more Romance than a Germanic language’ [Crystal 2003, p. 8].

All the verbs considered in the research are lexically and semantically linked to the objects followed. Those complete them syntactically and semantically to convey an extra-linguistic situation of the reality. In the investigation it was found out that there is a correlation between the meaning of the verb and predictability of the nouns followed. Verbs of broad meaning are less predictable, compare: *to collect charges* – „стягувати комісію“, *to collect debt* – „інкасувати борг“, *to collect dividends* – „інкасувати дивіденди“, *to collect interest* – „інкасувати відсотки“, *to collect goods* – „отримувати товар“, *to collect a profit* – „отримувати прибуток“, *to make conversion* – „обмінювати валюту“, *to make commodities* – „виробляти товари“, *to make the market* – бірж. „робити ринок; постійно котирувати ціни з готовністю укласти угоду“, *to make a price* – „оголошувати котирування або ціну“, *to make a profit* – „отримувати прибуток“, *to make marks* – „маркувати“, *to make a loan* – „надати позику“, *to make an in-payment* – „здійснити внутрішній платіж“, *to make a deposit* – „розміщувати у депозити; депонувати; класти на рахунок (про чек, гроші)“. This phenomenon is closely connected with the role of each component W.L. Chafe made observation of.

According to the author, information in the verb plus object combinations is split differently. There are three possible varieties as to this. In the first case, ‘although the verb and object express independently activated ideas, only one of them expresses new information. In another, the verb is [...] a low-content verb because it fails to carry a full load of activation cost. In a third, the verb-object combination is lexicalized and an activation cost is carried only by the combination as a whole’ [Chafe 1994, p. 110].

Having analyzed verb-object word-combinations of economic terminological system, we singled out three types of word combinations. In the first type of verb- object word-combinations the amount of specialized information maybe split equally between the two components either both having specialized meaning or just one of them, e.g. *to buy a spread* – „купити маржу“, *to debit an account* – „дебетувати рахунок“, *to stop an account* – „блокувати рахунок“. The second type of word-combinations includes those with low-content verbs as a kernel component such as *to have*, *to get*, *to make*, *to give*, *to do*, *to take* that can not convey full information beyond the binary construction as to the economic situation, e.g., *to make accruals* – „підрахувати накопичені відсотки“, *to make (an) abatement* – „надати знижку“, *to make an advance* – „надати аванс“, *to make a bid* – “зробити пропозицію, запропонувати надбавку (на аукціоні)”. V. Plotkin calls such verbs eurysemic, the ones that are ‘essentially monosemic in having a single broad meaning that remains invariable in all contexts, where it is

concretized by the syntactical environment [...]. The eurysemic verb *get*, for instance, [...] followed by a noun [...] means the acquisition of an object and is synonymous with *to obtain (get a present)*' [Plotkin 2006, p. 94-95]. According to the author eurysemic verbs form a lexico-semantic mini-system the core of which is constituted by the three verbs *be, have, do* [Plotkin 2006, p. 95].

In line with that W.L. Chafe mentions *have* as a low-content verb that denotes "the possession of the referent expressed by the object noun. The possession maybe literal possession of property or a more figurative possession of, say, a disease or a problem" [Chafe 1994, p. 111]. In the corpus of units under analysis we have found out units that convey the meaning of either property possession or figurative one, e.g., *to have interests* – „мати відсотковий дохід“, *to have demand* – „користуватися попитом“, *to have a monopoly* – „утримувати монополію“.

Commenting on the third variety of word-combinations W.L. Chafe combines them into the ones that 'constitute a scale extending from those that are most conventional to those that come closer to being free combinations' [Chafe 1994, p. 113]. In our research we consider them phraseological units as their meaning can not be revealed through the meaning of their components, e.g. *to rig the market* – „штучно підвищувати або знижувати ціни або курси“. Among the three groups of the above word-combinations phraseological units prove to be unproductive which is explainable due to the terms requirements within subject fields – to be explicit to be easily decoded by the communicators. The most productive terminological units of the studied corpus are the units with specialized meaning of one or two components, i.e., the first type of word-combinations.

We can summarize now some findings of our research. The English economic terminological system is not a closed linguistic continuum. It is open to the new terminological units imported from general English. Thus, the verb-object word-combinations are special subject units that are formed due to their morphological, lexical, semantic and syntactic properties characteristic of non-terminological units. This paper is a short review of certain lexico-semantic properties that underlie their formation.

The presented insights into the nature of terminological verb-object word-combinations can be of value for lexicography and LSP teaching.

Further research is suggested to determine textual properties of these terminological units in belles-lettres and other styles.

References

- Грицьків А.В. Використання загальноживаної лексики у фахових термінах (на прикладі англомовної фінансової термінології) // Мовні і концептуальні картини світу. – К.: Вид-во Київського ун-ту ім. Т. Шевченка. – 1998. – С. 51-57. Житнікова К.В. Особливості термінотворення у сфері менеджменту та маркетингу // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Linguarum. – VIII. – К., Вип. 6., 2002. – С.112-114. Іщенко В.Л. Структурні особливості англійських економічних термінів-словосполучень // Гуманітарний вісник. Сер. Проблеми сучасної світової літератури та лінгвістики. – 2000. - № 4. – С. 157-161. Олійник Н.А. Словотворчий потенціал англомовного економічного дискурсу (на матеріалі полуафіксів). Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. – №649. – Х.:Константа, 2005. – С.98-101. Покровская Е.В. Праксиолінгвістическіє моделі концептуальної організації знання (на матеріалі англійської лексики по економіке) // Картина мира : Лексикон и текст. – 1991. – Вып. 375. – С. 103-111. Черненко Т.В. Семантика дієслова у фінансовому дискурсі // Гуманітарний вісник. Серія: Іноземна філологія: Всеукр. зб. наук. пр. – Черкаси: ЧДТУ, 2005. – Число дев'яте. – С. 337-340. Chafe W.L. Discourse, consciousness, and time: the flow and displacement of conscious experience in speaking and writing. – Chicago/London: University of Chicago Press, 1994. – 324 p. Crystal D. English as a Global Language. – Cambridge: Cambridge University press, 2003. – 228 p. Plotkin V. The language system of English. – Boca Raton: BrownWalker Press, 2006. – 166 p.

БЕЗУХ Т.В., ТЄЛКОВА О.В.

(Запорізький національний університет)

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У МОВЛЕННІ ЧОЛОВІКІВ ТА ЖІНОК

У статті визначається лінгвопонятійна сутність поняття "експресивність", розглядаються функціональні та гендерні особливості реалізації мовних засобів вираження експресивності у мовленні. Продемонстровано, що відмінності у виборі мовних засобів вираження експресивності у мовленні чоловіків та жінок спостерігаються на всіх мовних рівнях, що свідчить про універсальний характер гендерної стратифікації мовлення.

Ключові слова: експресивність, гендер, емоційність, мовні засоби вираження експресивності.

Безух Т.В., Телкова О.В. Особенности реализации экспрессивности в речи мужчин и женщин.

В статье определяется лингвопонятийная сущность понятия "экспрессивность", рассматриваются функциональные и гендерные особенности реализации языковых средств выражения экспрессивности в речи. Продемонстрировано, что различия в выборе языковых средств выражения экспрессивности в речи мужчин и женщин наблюдаются на всех языковых уровнях, что свидетельствует об универсальном характере гендерной стратификации речи.

Ключевые слова: экспрессивность, гендер, эмоциональность, языковые средства выражения экспрессивности.